

SKATTENYTT

OFFICIELLT ORGAN FÖR TAXERINGSNÄMNSORDFÖRANDENAS RIKSFÖRBUND

NR 6 1981

Företagsskattelagstiftningen våren 1981 Inventarier, rätt beskattningsår, kvittning vid fel i bokslut

Av bitr skattedirektören Klas Herrlin

1 Inledning

Tidskriftens läsekrets bör när den kan ta del av detta redan ha fått en översiktlig presentation av det nyligen beslutade företagsskatterättsliga lagstiftningspaketet (prop 1980/81:68, Sku 1980/81:25 och 47, rskr 234, SFS 1981:295—304).

Detta paket innehåller bl a en revision av reglerna om skattemässig avskrivning av maskiner och andra inventarier. Man har också öppnat möjlighet till omedelbart avdrag för inventarier av mindre värde. Vidare har reglerats bl a vissa frågor rörande rätt beskattningsår och rörande möjlighet till kvittning vid fel i bokslut. I det följande redogörs för dessa delar av den nya lagstiftningen.

2 Inventarier av mindre värde, m m

Enligt (tidigare och även i fortsättningen) gällande regler får utgifter för anskaffning av s k korttidsinventarier, d v s inventarier med en livslängd om högst tre år, dras av omedelbart. Företagsskatteberedningen föreslog intè någon ändring på denna punkt. En remissinstans påpekade emellertid att inven-

tarier med lågt anskaffningsvärde i praktiken ofta behandlas som korttidsinventarier och föreslog att treårsgränsen skulle kompletteras med en värdegräns.

Budgetministern tog fasta på detta uppslag och föreslog i propositionen en regel i kommunalskattelagen (KL) om att omedelbart avdrag får ske i fråga om inventarier av mindre värde. Som exempel på inventarier som det kunde bli fråga om nämnde han handverktyg och enklare kontorsutrustning. Han framhöll att det borde ankomma på riksskatteverket (RSV) att vid behov meddela anvisningar till ledning för tillämpningen. Ett riktmärke angavs böra vara att direktavdrag inte bör medges om anskaffningsvärdet överstiger 500—600 kr i dagens penningvärde.

Riksdagen accepterade lagförslaget men däremot inte tolkningsuttalandena i propositionsmotiven. I anslutning till några skrivelser som getts in till skatteutskottet uttalas i utskottsbetänkandet att det inte kan anses motiverat att generellt bestämma en övre fix gräns för vad som skall anses vara av "mindre värde", eftersom detta begrepp måste anses ha en annan valör i större företag än i mindre. Det sägs även att vad som skall anses som "mindre värde" också kan påverkas av arten och ändamålet med en investering. Utskottet förutsätter att RSV i en kommande anvisning beaktar de angivna synpunkterna.

Företagsskatteberedningen framställde även en del andra förslag rörande inventariebegreppet. Dessa har emellertid inte lett till lagstiftning. Jag skall här nämna något om behandlingen av ett av dessa förslag, eftersom uttalandena i propositionen i anslutning härtill synes kunna ha ett visst intresse för tidskriftens läsare.

Frågan gäller den skattemässiga behandlingen av konstföremål. Beredningen ansåg att praxis innebär att avdrag i allmänhet inte medges och att detta framstår som otidsenligt och alltför restriktivt. Fast anbragta konstföremål, som väggmålningar och reliefarrangemang, borde enligt beredningen få ingå i avskrivningsunderlaget för byggnad, medan lösa konstföremål skulle kunna betraktas som inventarier. Som allmän förutsättning föreslogs gälla att värdet står i rimlig proportion till verksamhetens omfattning och inriktning.

Budgetministern noterade beträffande fast anbragta konstföremål att beredningens förslag inte mött några invändningar under remissbehandlingen. Han noterade också att beredningen inte föreslagit några lagregler i detta hänseende och ansåg inte heller för sin del sådana nödvändiga.

Beträffande lösa konstföremål framställdes under remissbehandlingen bl a tekniska invändningar rörande möjligheten att avgränsa det avdragsgilla området. Från några håll anmärktes också att beredningen överdrivit strängheten i rådande praxis och att avdrag redan nu medges för t ex enklare litografier. Budgetministern konstaterar att rätt till avdrag för enklare konstföremål i allmänhet tillstyrkts av remissinstanserna och förklarar sig kunna ansluta sig till deras uppfattning. Samtidigt finner han de tekniska invändningarna vä-

gande. Med hänsyn till vad som under remissbehandlingen sagts om nuvarande praxis kommer han emellertid fram till att det inte är nödvändigt att införa särskilda regler. Det får, avslutar han, liksom hittills ankomma på praxis att dra upp gränsen mellan enklare och dyrbarare konstföremål o d.

3 Avskrivning av inventarier

3.1 Allmänt

Hittills har det funnits tre metoder för skattemässig avskrivning av inventarier i näringsverksamhet: räkningsenlig och planlig avskrivning samt restvärdeavskrivning. De två först nämnda metoderna har kunnat tillämpas vid beräkning av inkomst av rörelse och alla tre beträffande inkomst av jordbruksfastighet.

De nya reglerna medför att antalet metoder nedbringas till två. Den planliga avskrivningen har nämligen ansetts otidsenlig och utmönstrats. Den räkningsenliga metoden kommer att finnas kvar oförändrad så när som på några detaljusteringar. Vid sidan av den räkningsenliga metoden kommer att finnas en restvärdemetod som, även om jämkningar företagits, i det stora hela överensstämmer med den hittillsvarande restvärdeavskrivningen. Någon skillnad mellan rörelse och jordbruksfastighet i fråga om rätten att tillämpa metoderna kommer inte att föreligga.

Metoderna är tillämpliga även beträffande lösa inventarier som hör till annan fastighet. I fråga om annan fastighet som används för annat ändamål än som bostad gäller detsamma beträffande byggnadstillbehör som i avskrivningshänseende räknas som inventarier.

En lättillgänglig presentation av de nya bestämmelserna erhålls bäst, tror jag, om jag ger en samlad redogörelse både för den räkningsenliga metoden och för restvärdemetoden. Med detta tillvägagångssätt är det ofrånkomligt att även sådant som kvarstår oförändrat omtalas. Olägenheten härav ursäktas förhoppningsvis genom en hygglig överskådlighet.

Det som hittills sagts och i fortsättningen sägs om inventarier gäller också beträffande patenträtter, hyresrätter, varumärken, firmor och andra liknande rättigheter.

3.2 Den räkningsenliga metoden

För att metoden skall få tillämpas krävs i princip tillstånd av taxeringsnämnden. En fortsättning för att tillstånd skall kunna lämnas är bl a att den skattskyldige upprättar årsbokslut. Den principiella uppbyggnaden av metoden kvarstår helt oförändrad:

Utgångspunkten är att den skattskyldige i sina räkenskaper gör en samlad avskrivning på och värdesättning av hela inventariebeståndet. Avskrivningen i räkenskaperna godtas vid taxeringen om den håller sig inom vissa ramar. Dessa kan beräknas på två olika sätt, antingen enligt den s k huvudregeln eller

enligt den s k kompletteringsregeln. Ett genomgående krav är att överensstämmelse skall föreligga mellan taxering och bokföring i fråga om såväl avskrivningar som restvärden.

Vid tillämpning av *huvudregeln* utgår man från värdet på inventarierna enligt balansräkningen för det närmast föregående beskattningsåret. Detta värde ökas med utgifter för anskaffning av inventarier under det föreliggande beskattningsåret och minskas med belopp motsvarande ersättning för inventarier som sålts eller förlorats under beskattningsåret. Härvid bortses dock från inventarier som både anskaffats och sålts, förlorats eller utrangerats under beskattningsåret. Det högsta tillåtna avskrivningsbeloppet är 30 % av det på detta sätt framräknade värdet. I fråga om inventarier som anskaffats före beskattningsåret och som sålts eller förlorats under detta medges ett särskilt avdrag med belopp motsvarande vederlaget eller ersättningen.

Enligt *kompletteringsregeln* får avskrivning ske med så stort belopp som behövs för att uppnå ett visst restvärde. Detta utgörs av anskaffningsvärdet på befintliga inventarier minskat med beräknade årliga avskrivningar efter 20 %. Visar den skattskyldige att inventariernas verkliga värde understiger värdet beräknat enligt kompletteringsregeln medges avdrag även för denna mellanskillnad.

Ersättning för sålda eller förlorade inventarier skall tas upp som intäkt. Utgifter för inventarier som anskaffats och sålts, förlorats eller utrangerats under samma beskattningsår får omkostnadsföras.

Till reglerna om den grundläggande konstruktionen är fogade olika, som nämnts delvis justerade, specialregler:

Skattemässigt restvärde. Termen är ny — begreppet benämndes tidigare ”i beskattningsavseende oavskrivet värde”. Innebörden av begreppet har dock inte förändrats. Det skattemässiga restvärdet är det värde på inventarierna vilket en skattskyldig som går över till räkenskapsenlig avskrivning från någon annan avskrivningsmetod — i framtiden alltså från restvärdeavskrivning — får med sig in i den nya metoden. Det skattemässiga restvärdet utgörs av inventariernas anskaffningsvärde minskat med medgivna värdeminskningsskattdrag.

Anskaffningsvärde. Huvudregeln är oförändrat att anskaffningsvärdet utgörs av vederlaget för förvärvet eller, i fråga om vederlagsfria förvärv, av marknadsvärdet. Oförändrade är likaså följande tre regler, nämligen regeln om att anskaffningsvärdet vid vederlagsfritt förvärv av en hel rörelse utgörs av det skattemässiga restvärde som gällde för den tidigare ägaren, en särskild skatteflyktsregel och en regel som gäller vid förvärv genom fusion.

En nyhet finns däremot i det följande. Har kontraktsavskrivning medgetts avseende inventarier som anskaffats under beskattningsåret gäller enligt kvarstående regler vid tillämpning av huvudregeln — men inte vid tillämpning av kompletteringsregeln — att anskaffningsvärdet skall reduceras med det ti-

digare medgivna avdraget. Motsvarande reduktion skall göras då investeringsfond tagits i anspråk för anskaffning av inventarier. Enligt en ny regel skall i fortsättningen anskaffningsvärdet i dessa fall anses minskat även när den skattskyldige väljer att tillämpa kompletteringsregeln. Dessutom har man genom ett tillägg av orden "eller liknande avsättning" i lagtexten efter ordet "investeringsfond" markerat att samma princip skall gälla i vissa liknande fall, t ex då allmän investeringsreserv tagits i anspråk för anskaffning av inventarier.

Överpris. Den tidigare regeln om omedelbart avdrag för överpris e d på grund av särskilda omständigheter kvarstår oförändrad.

Överavskrivning. Benämningen avser det fallet att en skattskyldig gjort avskrivning med större belopp i räkenskaperna än han får dra av vid taxeringen. Enligt hittillsvarande regler gällde att det belopp med vilket överavskrivning gjorts, d v s skillnaden mellan inventariernas skattemässiga restvärde och det bokförda värdet, skulle dras av enligt en särskild avskrivningsplan under en tid av minst fem år. Planen skulle godkännas av taxeringsnämnden eller länsrätten. Dessa regler har ersatts av en bestämmelse om att avdraget i stället skall bestämmas till 20 % per år. Det kan inte förskjutas.

Övergång till räkenskapsenlig avskrivning. Efter övergång till räkenskapsenlig avskrivning måste inventariernas skattemässiga restvärde bringas att överensstämma med det bokförda värdet i de fall en diskrepans föreligger. Om det bokförda värdet är högre än det skattemässiga restvärdet skall mellanskillnaden tas upp som intäkt för det första beskattningsåret för vilket räkenskapsenlig avskrivning gäller. Den skattskyldige har alternativt rätt att fördela beloppet lika på de tre första beskattningsåren med räkenskapsenlig avskrivning. Dessa regler kvarstår oförändrade. Regeln för det motsatta fallet — alltså att det bokförda värdet understiger det skattemässiga restvärdet — har däremot justerats på motsvarande sätt som metoden för rättelse på grund av överavskrivning. Enligt de tidigare reglerna fick mellanskillnaden dras av enligt särskild avskrivningsplan avseende högst tio år. Planen skulle godkännas av taxeringsnämnden eller länsrätten. Justeringen innebär att avdraget i stället bestäms till 20 % per år. Avdraget kan inte förskjutas.

3.3 Restvärdeavskrivningen

Vid restvärdeavskrivningen medges avdrag med högst 25 % av avskrivningsunderlaget. Någon motsvarighet till den räkenskapsenliga metodens kompletteringsregel finns inte.

Avskrivningsunderlaget bestäms med utgångspunkt i inventariernas skattemässiga restvärde vid utgången av det närmast föregående beskattningsåret (denna allmänna regel är tillämplig även vid övergång från planenlig avskrivning till restvärdeavskrivning). Eftersom metoden är avsedd främst för skattskyldiga som inte upprättar årsbokslut förekommer inte något krav på an-

knytning till räkenskaper. Till det skattemässiga restvärdet läggs anskaffningsvärdet för inventarier som anskaffats under beskattningsåret och som finns kvar i verksamheten vid utgången av detta. Det framkomna beloppet minskas med vederlaget för inventarier som sålts eller förlorats under beskattningsåret och som anskaffats före ingången av detta.

Är inventariernas verkliga värde lägre än det värde som återstår efter den procentuellt beräknade avskrivningen medges utöver denna även avdrag för mellanskillnaden. Regeln — som har en motsvarighet vid den räkenskapsenliga avskrivningen — är avsedd i första hand för skattskyldiga som har ett inventariebestånd som är underkastat stark förslitning. Det ankommer naturligtvis på den som vill utnyttja denna möjlighet att förete erforderlig utredning.

Även följande regler är desamma som vid räkenskapsenlig avskrivning:

- om bestämmande av anskaffningsvärde;
- om omedelbart avdrag för överpris e d;
- om att särskilt avdrag får göras med ett belopp som motsvarar vederlaget för inventarier som sålts eller förlorats under beskattningsåret och som anskaffats före ingången av detta;
- om att utgifter för inventarier som anskaffats och sålts, förlorats eller utrangerats under samma år får omkostnadsföras — vederlaget skall givetvis tas upp som intäkt.

4 Frågor angående rätt beskattningsår

Det kan vara lämpligt att inleda framställningen med några exempel på sådana situationer som det här är fråga om.

1. I en rörelse uppkommer under beskattningsår 1 en varufordran. Fordringen består — och är säker — vid beskattningsårets utgång men tas inte upp i bokslutet. Under beskattningsår 2 erhålls full betalning för fordringen.
2. Som 1 med den skillnaden att fordringen består och är säker även vid utgången av beskattningsår 2 utan att tas upp i bokslutet för detta.
3. I bokslutet avseende beskattningsår 1 för en rörelse tas felaktigt upp en skuldpost som minskar det bokförda resultatet. Någon justering för detta sker inte vid taxeringen. I bokslutet för beskattningsår 2 upplöses skuldposten.
4. Som 3 med den skillnaden att skuldposten tas upp även i bokslutet för beskattningsår 2.

En fråga som ställs i propositionen är om ett belopp som motsvarar den oredovisade fordringen respektive den fiktiva skuldposten i exemplen 1 — 4 kan tas till beskattning vid taxeringen för beskattningsår 2. Svaret utfaller olika för å ena sidan exemplen 1 och 3 och å den andra exemplen 2 och 4. Innan jag redogör för det måste emellertid något sägas om den principiella bakgrunden till bedömningen i propositionen.

De civilrättsliga redovisningsreglerna är grundade bl a på den s k kontinuitetsprincipen. I den mån tillgångar, t ex lager eller fordringar, tas upp för lågt i bokslutet för något räkenskapsår följer av principen att resultatet blir i motsvarande mån högre för något eller några senare räkenskapsår. Detsamma gäller om skulder eller reserveringar för framtida utgifter tas upp för högt i något bokslut. Varje inkomst och utgift i en rörelse kommer alltså i princip att förr eller senare påverka det bokförda resultatet för ett eller flera räkenskapsår.

I början på 1970-talet infördes en motsvarighet till den civilrättsliga kontinuitetsprincipen vid beskattningen (i den mån principen inte redan tidigare gällt utan lagstöd). Den kommer till uttryck i en bestämmelse i punkt 1 första stycket av anvisningarna till 41 § KL. Enligt denna bestämmelse skall som värde av ingående lager, pågående arbeten samt fordrings- och skuldposter tas upp värdet av motsvarande poster vid utgången av det närmast föregående beskattningsåret (lydelsen har jämkats något i förhållande till den hittills gällande). I motiven till denna bestämmelse anfördes att regeln bl a innebar att den som vid föregående års taxering inte deklarerat utgående fordringar och lager, trots att sådana förelegat, inte heller skulle få avdrag för motsvarande ingående balansposter.

Låt oss så återvända till exemplen. Såvitt avser exemplen 1 och 3 kom man i propositionen med hänsyn till den skatterättsliga kontinuitetsprincipen fram till att svaret på den ställda frågan är ja. Med andra ord: det ansågs att redan enligt hittills gällande rätt a) en betalning av en oredovisad fordran som uppkommit under något tidigare beskattningsår kan tas till beskattning vid taxeringen för det beskattningsår under vilket betalningen skett och b) en upplösning av en fiktiv skuldpost som påverkat resultatet för något tidigare beskattningsår medför att ett belopp som motsvarar skuldposten kan tas till beskattning vid taxeringen för det beskattningsår i vars bokslut upplösningen skett — och det oavsett hur upplösningen bokföringstekniskt gått till.

Beträffande fall av den typ som illustrerats med exemplen 2 och 4 bedömdes det däremot som tveksamt huruvida i alla situationer beskattning kan ske vid taxering för vad som i exemplen kallats beskattningsår 2. Budgetministern föreslog därför — vilket utan kommentarer godtogs av riksdagen — ett tillägg till punkt 1 första stycket av anvisningarna till 41 § KL. Enligt detta tillägg skall värdet av utgående lager, pågående arbeten samt fordrings- och skuldposter bestämmas med hänsyn till förhållandena vid beskattningsårets utgång. Eftersom den ingående balansen redan enligt hittills gällande rätt skall motsvara det närmast föregående beskattningsårets utgående balans blir effekten av den nya bestämmelsen just den, att oredovisade tillgångar av det slag som nämns i bestämmelsen och fiktiva skuldposter kan tas till beskattning oavsett om felaktigheten har sin upprinnelse i ett tidigare bokslut.

Med skuldposter avses utom regelrätta skulder även reserveringar för framtida

da utgifter. Uppräkningen av tillgångar som omfattas av bestämmelsen är givetvis uttömmande. Byggnader, maskiner och andra tillgångar beträffande vilka den skattemässiga värdesättningen bestäms på grundval av reglerna om avdrag för värdeminskningen berörs alltså inte av den nya bestämmelsen.

I propositionen görs också en del uttalanden som har med tillämpningen av den nya bestämmelsen att göra:

Beträffande skattetillägg: Det ankommer givetvis på de skattskyldiga att lämna de uppgifter som behövs för att en riktig taxering skall kunna ske. Antag t ex att en rörelseidkare utelämnat en säker varufordran dels i bokslutet för beskattningsår 1, då fordringen uppkom, dels i bokslutet för beskattningsår 2. Om taxeringsnämnden uppmärksammar felet vid taxeringen för beskattningsår 2 och då tar upp fordringen till beskattning, torde förutsättning föreligga att föra på skattetillägg.

Beträffande bevisprövningen: Bevisprövningen bör ske enligt de allmänna regler som gäller för taxeringsförfarandet. Det torde därvid ligga i sakens natur att taxering av ett belopp inte skall ske, om det finns skälig anledning att anta att ett motsvarande belopp tagits till beskattning vid någon tidigare taxering. Om felaktigheten i fråga i den ingående balansen har sitt ursprung i ett bokslut för något beskattningsår för vilket deklaraionshandlingar inte finns bevarade, synes kunna antas att någon beskattningsåtgärd med anledning av felaktigheten inte blir aktuell.

Beträffande valet av beskattningsår för rättelse: Ett genomförande av förslaget medför att taxeringskontrollen i högre grad kan inriktas på det senaste beskattningsåret. En rättelse i föreliggande hänseende bör därför i allmänhet ske vid den löpande taxeringen eller genom ordinära taxeringsbesvär. Fall torde dock kunna förekomma då det kan finnas anledning att i stället genom eftertaxering vidta rättelse beträffande en tidigare taxering. Ett sådant fall kan vara det att den skattskyldige ett enstaka vinstår vidtagit en uppenbart oriktig bokslutsåtgärd för att eliminera eller minska vinsten.

5 Kvittning vid fel i bokslut

De hittills föreliggande möjligheterna att få ett ändrat bokslut godtaget vid taxeringen framgår av anvisningen 1958 nr 3:1 från dåvarande riksskatte-nämnden. Anvisningen innehåller följande. En ändring av ett bokslut bör endast undantagsvis godtas vid taxeringen om ändringen vidtagits sedan den deklaraion, som grundas på det efterföljande bokslutet, avgetts eller bort avges. Inte heller bör en ändring godtas om avsikten med ändringen är att undgå taxeringshöjning som föranleds av att den skattskyldige begått skattebrott. I övriga fall bör en ändring av ett bokslut godtas om det framstår som skäligt, vilket enligt anvisningen vanligen får anses vara fallet.

Den praxis som kommer till uttryck i innehållet i anvisningen utgör en inskränkning av den eljest föreliggande allmänna möjligheten att få ett yrkande

om kvittning godtaget vid taxeringen. I propositionen diskuteras om det inte är möjligt att i större utsträckning än som hittills kunnat ske anlägga en helhetssyn på företagens resultatreglerande åtgärder i bokslutet. Dessa överväganden har resulterat i följande reglering av problematiken.

Den lagtekniska utgångspunkten har varit den hittillsvarande (och ej ändrade) bestämmelsen i punkt 1 tredje stycket av anvisningarna till 41 § KL om att det bokförda resultatet skall justeras så att det kan läggas till grund för den skattemässiga inkomstberäkningen i bl a de fall då någon intäkt som bort vara med utelämnats eller då någon kostnad felaktigt medräknats. Till denna regel har knutits en ny bestämmelse som inskränker verkningssområdet. Den nya bestämmelsen innebär att justering av de bokförda resultatet helt eller delvis skall underlätas om följande förutsättningar föreligger:

- den skattskyldige yrkar det;
- den felaktiga påverkan av resultatet beror på att lager, pågående arbeten eller någon fordringspost tagits upp med för lågt belopp eller någon skuldpost med för högt belopp;
- det är uppenbart att den skattskyldige — i överensstämmelse med reglerna för inkomstberäkning i KL — genom dispositioner i bokslutet avseende de nämnda tillgångs- eller skuldposterna eller genom större avskrivningar på anläggningstillgångar än som skett skulle ha kunnat redovisa ett lägre resultat än det som skulle framkomma efter justeringen;
- särskilda omständigheter föranleder inte att resultatet ändå skall justeras.

Som framgår av det sagda är en förutsättning för att kvittning skall kunna komma i fråga att felet hänför sig till någon balanspost. Oredovisade intäkter eller yrkanden om avdrag för fiktiva eller inte avdragsgilla kostnader kan aldrig neutraliseras genom kvittning. Kvittning kan inte heller ske om den skattskyldige gjort alltför stora avskrivningar på inventarier eller andra anläggningstillgångar.

I propositionen görs några uttalanden om vad det kan vara för särskilda omständigheter som kan komma att diskvalificera för kvittning. En sådan särskild omständighet kan vara, sägs det, att felet har sådan karaktär att det utgör skattebrott eller medför skattetillägg. Vidare anförs följande. Det bör inte godtas att samma typ av fel kommer igen sedan uppmärksammande skett. Om det vid taxeringsrevision upptäcks att en viss typ av fel förekommit under flera beskattningsår bör däremot hinder för kvittning avseende mer än ett beskattningsår i och för sig inte föreligga. Även i övrigt bör för kvittning fordras att anledning saknas för antagande att den skattskyldige med avsikt söker skaffa sig en skattecredit genom undervärdering av en tillgångspost eller övervärdering av en skuldpost.

Genom den nya regleringen bortfaller, såvitt avser fel i de ifrågavarande balansposterna, behovet av regler som anger under vilka förutsättningar ett ändrat bokslut kan godtas. Vid en ifrågasatt höjning av taxeringen på grund av

något annat deklarationsfel, t ex alltför stor avskrivning av maskiner, kommer emellertid kvittning mot outnyttjad möjlighet i bokslutet till ytterligare av- eller nedskrivning även i fortsättningen att förutsätta ändring av detta. F n torde riksskattenämndens anvisning från 1958 alltjämt gälla i detta hänseende. I propositionen uttalas ett önskemål om att RSV skall revidera anvisningen.

6 Ikraftträdande

Tillämpningen av de nya bestämmelserna står inte för dörren — de skall tillämpas första gången först vid 1984 års taxering. Det formella ikraftträdandet äger rum den 1 januari 1982 (trots att de nya bestämmelserna således inte ens formellt ersätter de nuvarande förrän vid nästa årsskifte har jag i den föregående framställningen för enkelhetens skull tillåtit mig att i särskiljande syfte tala om de "tidigare" eller "hittillsvarande" bestämmelserna respektive de "nya" som om dessa benämningar vore adekvata redan nu, vilket de alltså egentligen inte är).